

Voorzitter,

Voor ons ligt wat Progressief Woerden betreft een goed uitgewerkt beleidsplan voor het Sociale Domein. Ik zal in mijn bijdrage eerst ingaan op de algemene lijnen van het beleidsplan. Daarna heb ik een aantal opmerkingen over de bijlagen, met telkens een concluderende vraag of boodschap. Tot slot zal mijn collega Coby Franken ingaan op wat specifieke Participatiewetissues.

Dikke complimenten voor de wethouders en ambtelijk apparaat, dat het is gelukt om tussen de consultatieversie in februari dit jaar en nu, alle gemeenschappen structureel om te zetten in concrete doelen en afspraken. We hebben in het verleden vaak kritiek geuit op het weinig concrete niveau van de stukken. Daar is nu resoluut een einde aan gekomen.

Maar de manier waarop dat is gebeurd, de inhoud, maakt ons nog gelukkiger met dit plan. Eigen regie en het verminderen van bureaucratie wordt concreet. Inwoners stellen zelf hun ondersteuningsplan op. Echt een wow-moment voor mij: het toetsen van het ondersteuningsplan zorgt dat mensen toegang krijgen tot zorg. Geen ingewikkelde, demotiverende indicatieformulieren meer. Gisteren twitterde inwonerster Debby hierover nog: "Niet meer mijn kind op haar slechtst hoeven neerzetten om een budget te krijgen, maar beschrijven wat ze nodig heeft en waarom" Daar draait het om in dit voorstel. Het maatwerk-principe is verder uitgewerkt. Het opschalen naar zwaardere zorg is goed beschreven met het stedelijk specialistenteam en SAVE en AMKH. We zijn gelukkig met de keuze voor model 3 van de WoerdenWijzerteams en we onderschrijven de onderbouwing daarbij.

Drie belangrijke punten die wat ons betreft nog overblijven nu dit algemene deel van het plan zo goed beschreven is:

1. We verwachten veel van 'de sterke samenleving'. Enerzijds vinden wij het logisch dat in dit stadium de nadruk meer heeft gelegen op hoe we de professionele kant van het sociaal domein oppakken, maar anderzijds vraagt deze aanpak óók een stevige investering in het op poten zetten van de sociale infrastructuur aan de voorkant. Daarnaast kan je verwachten dat, zeker in de eerste periode, de druk op de sociaal makelaars zal toenemen. Ook zij zorgen voor een verschuiving naar het voorveld. In de begroting hebben we gesteld dat er in 2015 1 miljoen beschikbaar is om deze sociale infrastructuur op te zetten, zodat we later minder aanspraak krijgen op zwaardere professionele zorg. We verwachten daarom een plan van aanpak voor het versterken van dit voorveld. De ondersteuning van mantelzorgers, een stevige vrijwilligersstructuur, signalerend algemeen maatschappelijk werk en welzijnswerk dat zich primair richt op het versterken van de sociale infrastructuur in wijken en dorpen. En het versterken van de sociaal makelaars. We overwegen hierover een motie in te dienen. We willen graag van de collega's en wethouders weten hoe zij hier tegenaan kijken.  
*[Welzijn Woerden en het dorpsplatform Kamerik hadden spreekijd gevraagd aan het begin van dit agendapunt. Beide insprekers benadrukten ook dit punt, waaronder de wens om in elke wijk/dorp een ontmoetingsplaats te hebben, zoals de Plint in het Schilderskwartier. Veel andere fracties hadden ook aandacht voor onderdelen van de sterke samenleving, zoals de Christenunie/SGP die meer aandacht vroegen voor vrijwilligers en mantelzorgers. We proberen voor de raadsvergadering samen met deze fracties een voorstel (motie) te maken om tot een plan van aanpak te komen.]*
2. We zijn het met onder andere MIMAX eens dat er te weinig aandacht is in dit plan voor nazorg. We zouden graag zien dat er in de werkwijze opgenomen wordt dat mensen met een afgesloten traject of met een niet gehonoreerde stevige hulpvraag op een gepaste tijd na het traject worden gebeld voor nazorg. In het kader van maatwerk willen we niet vastleggen wanneer, maar wel dat het gebeurd. Ook hierover willen we de mening van andere fracties horen. En ook hierover overwegen we een motie om het college op te roepen om een plan hiervoor begin 2015 bij de raad te hebben.  
*[Uit de beantwoording van de wethouder bleek dat nazorg wordt ingebouwd in de processen zoals die nu uitgewerkt worden, daardoor dienen we geen motie in]*
3. Ook wij willen goed kunnen sturen op de resultaten van de aanpak. Wat ons betreft gaat het hier niet alleen om de financiële component, maar vooral om het realiseren van de inhoudelijke doelen. Hier moeten we wel slim mee omgaan, want voor ons staat voorop dat dit niet moet leiden tot onnodige extra bureaucratie bij inwoners en professionals. Ook willen we hierbij aandacht vragen voor een stevige klachtenregeling, zoals ook door de VNG wordt geadviseerd in de ledenbrief. Als we een goede klachtenafhandeling en –registratie hebben, bieden we mensen weer een

mogelijkheid tot eigen regie en daarnaast kan ook dit ons veel stuurinformatie opleveren. Voor ons resten hier dus de twee vragen: op welke manier gaat het college ons in staat stellen te sturen op de doelen en resultaten die we afgesproken hebben? En: op welke manier gaat het college zorgen voor een stevige klachtenregeling? Beide onderwerpen vragen om een reactie van het college. Afhankelijk daarvan beslissen wij of, en zo ja, hoe we hiermee verder gaan.

*[Veel andere fracties hadden ook vragen over de sturing en monitoring. Ookal heeft bijvoorbeeld de VVD hierin veel sterker de nadruk op de financiën. We gaan politiek kijken of we een gezamenlijk voorstel kunnen doen in de raad. Voor de klachtenregeling geeft de wethouder aan dat er een voorstel voor 1 januari naar de raad komt.]*

In de uitwerkingen van de afzonderlijke wetten worden helaas, in tegenstelling tot het algemene deel, veel punten weinig concreet. Als antwoord op onze technische vragen hierover krijgen we telkens terug dat het gaat om uitvoering van kaders. In enkele gevallen zijn wij het hier niet mee eens, vandaar de volgende opmerkingen over de afzonderlijke wetten:

Over de WMO twee concrete punten: We willen heel graag weten wat Woerden met de compensatie meerkosten voor chronisch zieken en gehandicapten gaat doen. Wij vinden het in de tijd dat chronisch zieken en gehandicapten er van alle mensen in koopkracht het meest op achteruit gaan, een plicht om de compensatie meerkosten goed te regelen. Als we dit niet doen zakken veel mensen door de armoedegrens. Dit moet helder zijn vóór afschaffing per 1 januari, dus er zit grote haast achter. Kan de wethouder toezeggen dat we de compensatie meerkosten op zijn minst overnemen, en dat dit voor 1 januari geregeld is?

*[In de beantwoording van de wethouder bleek dat dit voor 1 januari geregeld gaat zijn, informatie hierover komt nog naar de raad]*

De samenwerking met de zorgverzekeraars is misschien wel de grootste uitdaging op het gebied van de WMO. Er staat in het stuk niks over onze eigen inzet hierbij. Kan de wethouder hier informatie over geven? *[Wethouder: In het kader van de pilots wijkteams in het schilderskwartier en bloemen- en bomenkwartier werkt de gemeente samen met de zorgverzekeraars. De gesprekken gaan niet altijd makkelijk.]*

Dan de jeugdwet: We zijn blij met de nadruk op inbedding in het hele sociale domein en de verbindingen met vindplaatsen en dergelijke. Verder vinden wij het goed dat nu in dit stuk eens benoemd is dat er sprake is van een zichtbare scheiding in de huidige jeugdhulp: kinderen van hoogopgeleide ouders komen makkelijker terecht bij de jeugd-GGZ, kinderen van laagopgeleide ouders in de jeugdzorg. We zijn het hartgrondig eens met inzet op nivelering in deze. Vragen over de uitwerking van deze wet:

- Goed dat het project Kiekeboe wordt voortgezet, maar er zijn in de regio ook andere projecten gestart. Zitten er projecten tussen die we als Woerden van de andere gemeentes kunnen 'adopteren'? Kan de wethouder toezeggen dat we over deze afwegingen geïnformeerd worden? Wanneer en hoe?

*[De wethouder zegt in algemene lijnen natuurlijk te kijken naar andere projecten die effectief zijn, maar niet alle projecten voor te leggen aan de raad]*

- Er wordt in deze bijlage gesproken over inzet op één benaderingswijze van cliënten: Tough Love. Progressief Woerden vind het geen goed idee om een benaderingswijze te kiezen om op te leggen aan alle gezinnen. De benaderingswijze van ouders naar kinderen, en ook van hulpverleners naar gezinnen is wat ons betreft niet aan de overheid. Maatwerk en eigen regie is het devies. Waarbij we overigens niet ontkennen dat de combinatie van liefde en grenzen stellen belangrijk is. We zijn benieuwd hoe andere fracties hier tegenaan kijken.

*[De wethouder nuanceert dat het gaat om een algemeen principe van gezagdragend ouderschap, en dat het niet de bedoeling is om dit voor alle hulpverlening te laten gelden, maar wel daar waar sprake is van onbalans in de gezagsverhouding ouder-kind. D66 neemt onze opmerking hieromtrent over en overweegt een wijzigingsvoorstel (amendement). Wij gaan dat amendement bekijken en overwegen dan of we mee gaan doen of niet]*

Over werk en inkomen en cliëntparticipatie geef ik graag het woord over aan mijn collega Coby Franken.

Coby:

De visie zoals het er staat in de bijlage van de participatiewet vinden we een schitterende visie. Maar wel missen we wat integraliteit in het integraal beleidsplan sociaal domein waar het gaat om werk en inkomen. *[Wethouder: tussen FW en andere partijen worden nu afspraken gemaakt om ervoor te zorgen dat er een integralere manier van werken is op dit gebied.]*

In het hele stuk staat niet echt goed beschreven hoe de cliëntparticipatie vormgegeven gaat worden. We hebben het er in het verleden over gehad dat er een participatieraad zou komen. Dat dit een verbinding zou moeten hebben met de cliëntenparticipatie.

Wat ons betreft zijn we tevreden als er een toezegging kan komen dat er een notitie komt hoe die participatieraad vorm gaat krijgen. *[Wethouder: de notitie komt voor 1 januari naar de raad]*

We zouden nog wel wat in de visie er bij willen: wat willen wij met mensen die in een traject komen bij Ferm Werk, maar nog niet in een participatiebaan zitten, of in een werkstage, of in werken met behoud van uitkering? Mensen die moeten werken aan hun werknemersvaardigheden of aan hun verantwoordelijkheidsgevoel: zit daar een eindtijd aan? Ik zou in de visie wel iets terug willen zien over hoe lang deze mensen zonder duidelijk traject wel iets doen bij Ferm Werk. We zijn benieuwd naar reacties bij de andere raadsleden. *[Wethouder: ja, er zit een termijn aan maar de wethouder heeft de termijn niet paraat, er wordt omgeschakeld naar een duidelijk traject.]*

De verordeningen: Het visiestuk heeft een gematigde, sociale toon, kunnen we ons goed in vinden. De verordeningen hebben een hele andere toon. Bovendien staan er dingen in waarvan wij in het visiestuk duidelijk zeggen dat we dat niet doen. Ik heb ook wat moeite met de lijn die wordt gevolgd. Het zou moeten zijn: eerst is er een visie, en op basis daarvan zou een verordening gemaakt worden en worden voorgelegd aan de raad voor een zienswijze. Nu gebeurt het tegelijkertijd. De visie is nog niet vastgesteld, maar de verordeningen liggen er al. Bovendien heb ik de indruk dat de verordeningen nog niet zijn voorgelegd aan de adviesraden. We zitten er aan te denken om een amendement in te dienen over het uitstellen van de beslissing tot de verordening. *[Verordeningen zijn gemaakt voor de vier gemeentes tegelijkertijd, daarom niet altijd een logische 1-op-1 relatie met de visie van Woerden. De adviesraden zijn wel gevraagd voor advies, maar dit gaat rechtstreeks naar Ferm Werk. Borging van onze uitgangspunten, zoals verwoord in de visie, gaat via het bijstellen van de dienstverleningsovereenkomst. We formuleren met een aantal partijen een amendement op het raadsvoorstel om te zorgen dat de Woerdense visie leidend is.]*